

38,6 млн. грн, (43,1 %). Також зменшилось розміщення строкових депозитів на 68 млн. грн, тобто на 100 %. Погашення цінних паперів зменшилося у 2019 році, порівняно із 2017 роком аж на 13,6 млн. грн, або на 55,3 %.

Для забезпечення підвищення ефективності банківської інвестиційної діяльності необхідно сконцентрувати увагу на операціях з цінними паперами, що дозволить активізувати внутрішні резерви банку, сприятиме ефективному залученню зовнішніх ресурсів та допоможе оптимізувати структуру інвестиційного портфеля банку.

Література:

1. Звіт НБУ за 2017-2019 роки. URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/NBU_2019_consolidated_fsu_not_mr.pdf?v=4.
2. Кльоба Л. Г. Вдосконалення управління банківською інвестиційною діяльністю в Україні *Вісник НБУ*. 2011. № 5. С. 51–53.
3. Майорова Т. В. Інвестиційний процес і фінансово-кредитні важелі його активізації в Україні : монографія. К. : КНЕУ, 2013. 332 с.
4. Про банки і банківську діяльність : Закон України від 07 груд. 2000 р. № 2121-III / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 20.10.2020)
5. Скрипник Г. О., Гераймович В. Л. Інвестування : навч. посібн. URL: https://pidru4niki.com/83554/investuvannya/investitsiyna_diyalnist_bankiv.
6. Харченко А. М. Розвиток законодавчого забезпечення інвестиційної функції банків в Україні. *Економічна теорія та право*. № 1 (20) 2015. С. 236–243.

**Наталія Жадько, здобувач вищої освіти СВО Бакалавр;
Олексій Томілін, д.е.н., доцент, професор кафедри
Полтавська державна аграрна академія**

ЗНАЧЕННЯ НЕДЕРЖАВНОГО ПЕНСІЙНОГО СТРАХУВАННЯ ДЛЯ НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ

На сьогодні, виникла необхідність реформування пенсійного забезпечення, що зумовлено соціально-економічними та політичними змінами в суспільстві. Але основною причиною залишається застарілість існуючої системи пенсійного забезпечення населення. Основними проблемами діючої системи пенсійного забезпечення є проблеми соціального характеру, а саме те, що діюча солідарна система пенсійного забезпечення є соціально несправедливою – в першу чергу і найбільшою мірою. щодо найбідніших верств населення.

Система пенсійного забезпечення є також економічно необґрунтованою і фінансово неспроможною. Надмірно високі ставки пенсійних внесків викликають додаткове навантаження на економіку. Роботодавці змушені платити до пенсійної системи третину фонду заробітної плати, що підвищує

собівартість продукції і знижує її конкурентоспроможність, стримує зростання заробітної плати не сприяє залученню інвестицій, легалізації тіньового сектора економіки і доходів населення. В цілому, можна стверджувати, що пенсійна система України є недосконалою та малоефективною, оскільки високі розміри внесків не збалансовані з розміром пенсій, величина яких у більшості випадків є низькою.

Зміни в державному пенсійному забезпеченні дозволили українцям зрозуміти, що вони не можуть довіряти державі в забезпеченні безпечної старості. Якщо нинішні пенсіонери повинні адаптуватися до сучасних умов, то у молодшого покоління все ще є шанс змінити дану ситуацію.

Основною метою інвестування пенсійних активів є гарантії при виході на пенсію отримувати додаткову пенсію учасникам недержавного пенсійного забезпечення з обов'язкового державного пенсійного страхування, повернення грошових виплат вище рівня інфляції та залучення довгострокових інвестиційних ресурсів, які необхідні для модернізації економіки.

Членами недержавних пенсійних фондів (НПФ) можуть бути резиденти, а також нерезиденти та особи, які не мають громадянства. Водночас, можливо бути учасником декількох НПФ одночасно. Вкладати кошти до страхової компанії на користь третьої особи може роботодавець, профспілка, а також члени сім'ї [2].

За даними Державного реєстру фінансових установ, на 31.12.2019 року в державному реєстрі було зареєстровано 64 недержавних пенсійних фонди та 22 адміністратори НПФ (до 31.12.2018 року в державному реєстрі було 62 НПФ та 22 адміністратори). НПФ зареєстрований в десяти областях України. Більшість пенсійних фондів знаходиться в Києві – 47 або 73,4 % від загальної суми. Донецька область мала 4 НПФ (6,2 %), Дніпропетровська область – 3 (4,7 %), Львівська, Івано-Франківська та Харківська області – 2 (3,21 %), Одеська, Херсонська, Житомирська та Полтавська області – 1 (1,6 %) [1].

Пенсійні платежі НПФ 2019 року становили 912,9 млн. – це більше, ніж на 16,8 %, порівнюючи з 2018 роком, водночас обсяг одноразових виплат збільшився на 8,7 %, пенсійних виплат – на 34,4 %. Загальний обсяг пенсійних виплат (одноразових і термінових) у 2019 р., що здійснювалися НПФ, склав 83,3 тис. осіб, що склало 9,6 % від їх загальної кількості. У середньому розмір одної виплати на одного учасника НПФ, який отримує або отримав одноразову пенсію у 2019 році, склав 7,4 тис. грн (у 2018 році – 7 тис. грн) [3].

Ці дані показують, що кількість контрактів зростає, тому і середні виплати також зростають. Але як ми бачимо, що в Україні, звичайно, неможливо бути впевненим у всьому повністю, але НПФ не олігарх або однокласний банк. Принаймні, в Україні важко знайти моменти, пов'язані з умовним банкрутством цих грошових фондів. По-перше, основним видом діяльності НПФ є недержавне пенсійне страхування. По-друге, фонди НПФ і його вкладників відокремлені для запобігання банкрутства. При ліквідації НПФ грошові кошти учасників перераховуються з їх особових рахунків в інший фонд, страхову компанію або банк, як зазначено в їх виписках. По-третє, сума

пенсійних платежів точно відповідає сумі грошових коштів, які зазначені на особовому рахунку учасника. По-четверте, вартість послуг НПФ суворо регулюється законодавством України. По-п'яте, НПФ проводить аудит більше одного разу на рік, і його результати публікуються. По-шосте, НПФ не закриваються шляхом поділу або реорганізації, фонд не можливо оголосити банкрутом і ліквідований відповідно до закону про банкрутство. По-сьоме, існують жорсткі обмеження за обсягом інвестицій і цілями використання цих фондів. По-восьме, фонд повинен публікувати інформацію про свій статус.

На нашу думку, недержавне пенсійне страхування відіграє надзвичайно важливу роль у пенсійному забезпеченні населення. Воно є засобом забезпечення гідного рівня життя населення після виходу на пенсію. Недержавне пенсійне забезпечення набуває особливого соціального значення для населення в тому, що являє собою джерело довготермінових інвестицій, необхідних для економічного розвитку країни.

Література:

1. Розпорядження державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України «Про затвердження Положення про Державний реєстр фінансових установ» від 28 серп. 2003 р. № 41. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0797-03> (дата звернення: 10.10.2020)

2. Закон України «Про недержавне пенсійне забезпечення» від 9 лип. 2003 р. № 1057-IV / Відомості Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1057-15> (дата звернення: 10.10.2020)

3. Офіційний сайт Національної комісії, що здійснює регулювання у сфері ринків фінансових послуг. URL: https://www.nfp.gov.ua/files/OgliadRinkiv/NPF/NPF_II_kv_2019.pdf (дата звернення: 11.10.2020)

**Наталія Жадько, здобувач вищої освіти СВО Бакалавр;
Валентина Чумак, к.е.н., доцент
Полтавська державна аграрна академія**

ШЛЯХИ МІНІМІЗАЦІЇ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ НА ПІДПРИЄМСТВІ

На фінансовий стан підприємства в значній мірі впливає наявність і структура його дебіторської та кредиторської заборгованості, тому ефективне управління заборгованістю є одним із важливих напрямків діяльності підприємства. Дебіторська заборгованість є одним із фінансових показників діяльності суб'єкта господарювання, що визначає рівень його ліквідності і платоспроможності, є заборгованістю дебіторів перед підприємством, яка визначається у грошовій сумі за наданий споживчий і комерційний кредит покупцям, за яким у підприємства виникає майнове право вимагати сплатити борги в повному обсязі та у встановлений термін [1].